

Ūdens kontrole

Dzeramā ūdens kvalitāti un notekūdeņu attīrīšanu reglamentē LR standarti un tie atbilst Eiropas un starptautisko normu prasībām. Šo prasību ievērošanas kontrole, patērētāju interešu un apkārtējās vides aizsardzība – galvenais uzņēmuma "Daugavpils ūdens" ūdens kvalitātes kontroles laboratorijas uzdevums. Kvalitātes kontroles programma izstrādāta tādā veidā, ka ļauj veikt kontroli ar precīzu periodiskumu, nodrošinot saņemto datu izmantošanas operativitāti un ietver:

- ūdens kvalitātes kontroli dzeramā ūdens ražošanas un patēriņa procesos, ūdensgūtņu, tehnoloģiskos procesos, sadales tīklos un tieši pie patērētājiem;
- stāvokļa kontroli notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmā, notekūdeņu sastāva, attīrīšanas efektivitātes procesā un virszemes avotu.

Ūdens kvalitātes kontroles organizēšana

Mūsdienīgas iekārtas, kvalificēts personāls, kvalitātes iekšējās kontroles nodrošinājums un starptautisko pētījumu metožu pielietošana ļāva veikt 2000.gadā laboratorijas akreditāciju (**Akreditācijas apliecības numurs LATAK-T-186**) un saņemt neatkarīgas laboratorijas statusu. Tas dod tiesības sniegt papildus pakalpojumus fiziskām un juridiskām personām un garantē veikto testēšanas rezultātu precizitāti. Pēc laboratorijas akreditācijas laboratorija saņēma tiesības veikt ūdens ķīmisko un mikrobioloģisko testēšanu, iesniegt savus rezultātus dabas resursu nodokļa aprēķinam un kontrolēt notekūdeņu ķīmiskos rādītājus uzņēmumos, kas novada ražošanas notekūdeņus "Daugavpils ūdens" kanalizācijā.

Laboratorijas darbinieku veikto izpētes darbu diapazons iekļauj paraugu atlasī, piegādi un testēšanu vairāk nekā pēc 20 ķīmiskiem un bakterioloģiskiem rādītājiem. Precīza funkcionālo pienākumu sadale ļāva organizēt testēšanas veikšanu 3 galvenos virzienos:

- Dzeramā ūdens ķīmisko un organoleptisko rādītāju noteikšana, maksimāli atspoguļojot ūdens attīrīšanas staciju un sadales tīklu darbu;
- Bakterioloģisko rādītāju noteikšana, kas apstiprina dzeramā ūdens nekaitīgumu;
- Notekūdeņu piesārņojošo vielu koncentrācijas noteikšana iepļūstošajos un pēc attīrīšanas sadzīves saimnieciskajos, rūpnieciskajos un lietus ūdeņos un Šūrpupes un Daugavas upju stāvokļa kontrole

Pakalpojumu pieteikšana un konsultācijas pa pakalpojumiem pa tālruniem: 65407503; mob.tālr.20220811 – laboratorijas vadītāja.

Ūdens paraugu pieņemšanas laiks: pirmdienās no plkst.8.00 līdz 15.30 un otrdienās no plkst.8.00 līdz 13.30 (tālr.65407503, 65407523).

Paraugus laboratorijā pasūtītājs var piegādāt pats vai vienoties, ka paraugu ņemšanu veic laboratorijas darbinieki. Piegādājamā parauga daudzums un trauka materiāls atkarīgs no ūdens parauga nosakāmo kvalitātes rādītāju skaita un veida. Parasti ūdeni iepilda tukšā 1.5 litru plastmasas minerālūdens pudelē, kuru iepriekš izskalo ar pārbaudāmo ūdeni. Ņemot paraugu, vispirms skalo krānu, ļaujot ūdenim brīvi tecēt 2-3 minūtes ar vienmērīgu ātrumu, līdz nemainīgai temperatūrai. Tad lēni piepilda trauku, ļaujot ūdenim plūst pāri trauka malām. Pēc tam trauku noslēdz ar vāciņu (skrūvējamu). Ieteicams, ja tas ir iespējams, paraugus pirms transportēšanas uz laboratoriju, atdzesēt un uzglabāt tumšā, sevišķi tas ir svarīgi vasaras mēnešos. **Nedrīkst ņemt trauku, kurā iepriekš ir bijis kāds aromatizēts dzēriens!** Ja nepieciešams noteikt arī ūdens bakterioloģiskos rādītājus, pasūtītājam iepriekš jāierodas laboratorijā un jāsaņem sterils 0.5 litru maisiņš parauga ņemšanai. Laboratorijas darbinieks apmācīs, kā pareizi ņemt paraugu šādā gadījumā. **Paraugi laboratorijā jāpiegādā paraugu ņemšanas dienā!** Pēc paraugu piegādes laboratorijā pasūtītājs vienojas par nosakāmajiem rādītājiem un testēšanas metodēm, par ko tiek parakstīts vienošanās protokols. Pasūtītājam tiek izrakstīts rēķins par veicamo pakalpojumu, saskaņā ar SIA "Daugavpils ūdens" ūdens kvalitātes kontroles laboratorijas sniegto maksas pakalpojumu veidiem un cenām.

Nr. p.k.	Nosaukums	Testēšanas metode	Summa EUR bez PVN
1.	Duļķainība	LVS EN ISO 7027:2002	1.12
2.	pH	LVS ISO 10523:2012	1.36
3.	Elektrovadītspēja	LVS EN 27888:1993	2.13
4.	Hlorīdijoni	LVS ISO 9297:2000	3.91
5.	Kopējā cietība	LVS ISO 6059:1984	3.72
6.	Kālcija, magnija noteikšana	LVS ISO 6058:1984, LVS ISO 6059:1984	3.78
7.	Sārmainība	LVS EN ISO 9963-2:2001	4.04
8.	Nitrātjonu noteikšana	LVS ISO 7890-3:2002	9.34
9.	Nitritjonu noteikšana	LVS ISO 6777:2001	3.62
10.	Amonija jonu noteikšana	LVS ISO 7150/1:1984	11.92
11.	Dzelzs	LVS ISO 6332:2000	10.95
12.	Mangāns	LVS ISO 6333:1986	11.41
13.	Permanganāta indekss	LVS EN ISO 8467:2000	3.23
14.	Koliformas bakterijas, <i>Escherichia coli</i>	LVS ISO 9308-1:2006	10.41
15.	Koloniju skaits 22□C	LVS EN ISO 6222:1999	4.46
16.	Zarnu enterokoki	LVS EN ISO 7899-2:2006	9.94
17.	Sulfitreducējošo anaerobu (clostridia) sporu skaits	LVS EN 26461-2:2007	13.34
18.	Brīvais un kopējais hlors	LVS EN ISO 7393-1:2001	2.38
19.	Suspendētās vielas	LVS EN 872:2005	5.09
20.	BSP	LVS EN 1899-2:1998; LVS EN 1899-1:1998	10.49
21.	KSP	LVS ISO 6060:1989; DIN 38409 Teil 44*	10.62
22.	Izšķīdušais skābeklis	LVS EN ISO 5814:2013	3.92
23.	Naftas produkti un ekstrahējamas vielas	EPA met.1664, Revision A	33.30
24.	Ortofosfāti	LVS EN ISO 6878:2005, 4.daļa	4.82
25.	Kopējais fosfors	LVS EN ISO 6878:2005, 7.daļa	7.00
26.	Kopējais slāpekļis	T-186-ŪM-01:2013	11.18
27.	Bromīdijoni, hlorīdijoni, fluorīdijoni, nitrātijoni, nitritijoni, fosfātijoni, sulfātijoni	LVS EN ISO 10304-1:2009/AC:2013	3.62 (katrs jons)
28.	SVAV noteikšana*	LVS ISO 7875-1/TC1*	13.95
29.	Garša, smarža *	LVS EN 1622:2000*	0.79
30.	Sausnas saturs*	LVS EN 13040:2008*	3.95
31.	Pseudomonas aeruginosa*	T-186-ŪM-01:2013*	11.87
32.	Ūdens paraugu ņemšana	LVS ISO 5667-5:2007 LVS ISO 5667-6:2005 (izņemot p.6.4., p.6.5) LVS ISO 5667-10:2000 LVS ISO 5667-11:2009 (4.2.2.sadaļa) LVS EN ISO 19458:2006 (izņemot p.4.4.4)	5.27
33.	Testēšanas pārskata sagatavošana	LVS EN ISO 17025:2005	2.08

* - apzīmētas neakreditētās metodes

Paraugu testēšanas laiks ir atkarīgs no nosakāmo rādītāju veida. Testēšanas rezultātus pasūtītājs saņem testēšanas pārskata veidā laboratorijā, uzrādot iepriekš saņemta rēķina apmaksas dokumentu. Laboratorijas personāls, veicot savus pienākumus, ievēro informācijas konfidencialitāti, kas iegūta, testējot paraugu.